

Munskänkarna Skaftö 20 år juni 2023

Berättelser sammanställda av Lars Wahlström

MUNSKÄNKARNAS SKAFTÖSEKTION BILDADES DEN 14 JUNI 2003 BENGT BELFRAGE (VALKOMMITÉN) BERÄTTAR

Första mötet i Evensås gamla skola samlade 23 personer.

Mötesordförande och "mentor" var Tomas Dalemo, regionordförande för Västra distriktet.

Till sektionens första styrelse valdes Christian Belfrage ordförande, Håkan Magnusson kassör, Cilla Eklund sekreterare samt Göran Ivarsson utbildningsansvarig.

Distriktsordförande Tomas Dalemo överlämnar standar till Christian Belfrage,
Skaftösektionens första ordförande

BENGT BELFRAGE (VALKOMMITÉN) BERÄTTAR, FORTS.

Christian ledde sektionen de första formativa åren fram tills Lars Hansson, känd som "Lars på kaja" efterträdde honom 2008. Under Lars tid inleddes en expansion av medlemskretsen som vid utgången av 2013 nått en bit över 110 medlemmar, samtidigt som antalet gäster vid provningarna också var högt. Lars avled oväntat strax efter årsmötet 2013.

Vid Lars frånfälle tog Catharina Ragnestål över som ordförande i en styrelse som i övrigt innehöll bl a Åsa Björneld, då sekreterare och senare mångårig ordförande.

Under de första åren byggdes organisationen upp genom tillskapandet av fasta grupper med medlemmar som i turordning fick ansvar för att planera och genomföra provningarna, i regel 3 – 4 per "termin". En viktig princip var att provningarna skulle spridas över ön så att alla delar kände sig inkluderade.

En viktig verksamhet utöver provningarna var utbildningarna som leddes energiskt av Eva Morén från och med år 2007 fram till 2021, även om pandemin satte stopp ett år tidigare. Kurserna har spänt från grundkurser till väldigt uppskattade Mousserande-kurser och ämnet Vin och Mat.

Över huvud taget är temat Mat en väsentlig del av historien för Skaftö Munskänkar, då måltider alltid ingått som en väsentlig del i provningarna. Dessa har skett såväl på olika restauranger på ön men lika ofta genom att gruppmedlemmar har lagat maten eller tagit in catering när lokalerna inte legat i anslutning till en restaurang. Man kan misstänka att en del medlemmar satt högre värde på måltiderna och den trevliga samvaron än på den vinkunskap som förmedlats, medan andra värderat båda delarna högt.

Mousserande viner utgör en röd tråd i historien. En lång rad av välbesökta provningar har ägnats åt dessa, bl a under ledning av sektionens egen sommelier-utbildade champagne-nörd Krister Larsson hemma hos Åsa och Lars Björneld ett antal nyår. Under senare år har Lars Björneld lett lika välbesökta kurser i samma ämne. / Bengt Belfrage

SKAFTÖSEKTIONENS ORDFÖRANDE ÅREN 2003 TILLS IDAG

- Christian Belfrage 2003–2008
- Lars Hansson 2008–2013
- Catharina Ragnestål 2013
- Magnus Gustafsson 2014
- Åsa Björnelid 2015–2020
- Britt-Louise Kilbo 2020–2022
- Lars Wahlström 2022 –

Christian Belfrage, Eva Niklasson, Sigbritt Ödman

Henry och Ninni Widén, Kerstin och Christian Belfrage, Catharina Ragnestål, Florence Olzon, Ulla-Britt Johansen, Kia Jonsvik och Lars-Erik Johansson med sina nya femårsband.

SKAFTÖ MUNSKÄNKARS FEMTIONDE VINPROVNING

Sektionsordförande Lars Hansson,
sammankallande för grupp 5
Barbro Antonsson samt
köksmästare Kjell Holm, tillika
Munskänk

2010-10-16 på Rågårdsviks
Pensionat

VINTÄVLING I SKAFTÖSEKTIONEN 2011-02-13

Barbro Bergström och Eva Morén

Åsa och Lars Björnelid

Tommy och Catharina Ragnestål

Munskänkarnas första möte i Evensås gamla skola samlade 23 personer. Efter sommaren 2003 var det dags för vinprovning nr 2. Denna gång träffades de nya Munskänkarna i Sliphuset vid Fiskebäckskils marina. Syfte med mötet var att prova några goda viner och äta lite mat men framförallt dra upp riktlinjer för hur Skaftö Munskänkar skulle forma sin nybildade sektion. Styrelsen var på plats i Sliphuset och många nya medlemmar strömmade till den kvällen. Fler än vad styrelsen nog kunnat ana och hoppats på. Många av oss kände att detta var något nytt och spännande som man ville vara med om. Lokalen fylldes till bristningsgräns, i sanningens namn få man ju säga att det var en liten lokal, men det gick inte att få in en enda person till denna kväll. En gemytlig men också spänd stämning infann sig. Vi kände ju inte varandra så väl och det var nyfikna presumtiva Munskänkar från hela Skaftö som mött upp här. Precis som styrelsen hade hoppats på vid bildandet av föreningen.

Ordförande Christian Belfrage drog upp reglerna och tankar kring föreningens verksamhet. Christian med fru var aktiva i en av pensionärsföreningarna på ön och där hade man ett väl fungerade system med att varje ny medlem blev indelad i en arbetsgrupp som arrangerar träffar efter ett visst schema. På förslag blev att vi, i Skaftösektionen, skulle testa denna framgångsrika arbetsmetod. Vi blev indelade i grupper och fick veta att grupperna skulle ansvara för hela vinprovningen från att skicka inbjudan till att ta betalt kontant och iordningställa allt efter provningen. En annan regel som också infördes och som tack och lov nu är borta sedan många år, var att du som medlem skulle vara boende åretrunt på Skaftö. Insläppet av nya medlemmar, både delårsboende och personer från omkringliggande områden har med åren både gynnat sektionen och stärkt dess anda.

NYÅRSPROVNING HOS ÅSA OCH LARS BJÖRNELD 2011-12-30

Lars Hansson,
ordförande i
Skaftösektionen och
Lone Hansson

Värden Lars Björnelid,
ordförande Lars
Hansson och kvällens
föreläsare Krister
Larsson

CATHARINA RAGNESTÅL (ORDFÖRANDE ÅR 2013) BERÄTTAR, FORTS.

Det var ett genialt grepp att engagera samtliga Munsänkmedlemmar för att på så sätt skapa delaktighet och fördelning av arbetsuppgifter. Detta skapar Skaftöandan, som även råder i så många andra föreningar här på ön. Vad är då Skaftöandan? För mig är det ett begrepp där alla känner sig välkomna, blir inkluderade och arbetar för ett gemensamt trevligt mål. Arbetet utförs nästan alltid på ideell basis och belöningen blir då att ingå i ett trevligt sammanhang. Mötet med andra Skaftöbor stärkte gemenskapen vid våra vinprovningar 2003 och nu 20 år senare är ju syftet detsamma. Att träffas och umgås kring goda viner och god mat i trevligt sällskap.

Är utbildning i vinkunskap viktigt för en Munsänk på Skaftö? Troligtvis eller förhoppningsvis blir svaret ja om man frågar någon av våra medlemmar. Skaftö har fram till 2020 legat i topp bland Munsänksektionerna i Sverige, vad det gäller flest tagna betyg i de olika kurserna som erbjudits i Munsänkarnas regi. Detta ska vi tacka utbildningsansvarige Eva Morén för. Ett lockande och pockande för att få med medlemmarna på tåget. När väl man kommit igång så vill man bara fortsätta att lära sig mer. Många är vi trogna elever som suttit och tentat i Evas hem. Inte att förglömma alla grupper som i kölvattnet av en kurs, fortsatt att prova mat och vin i gemensamma privata konstellationer.

Med detta sagt, så får man inte glömma att förstå att det faktiskt finns medlemmar som varit med från starten 2003 och som valt att inte gå en enda kurs och ändå finner ett sant nöje att vara medlem i Skaftö Munsänkare år från år.

Det viktigaste arbetet för alla medlemmar och styrelsen är att fortsätta att skapa goda förutsättningar och balans kring våra vinprovningar så att alla känner sig lika välkomna, gammal som ung, rik som "fattig", de med stort vinkunnande och de med måttliga kunskaper. Vi har en fantastisk unik sektion som ger oss ett stort inkluderande vad gäller vilken nivå just jag som Skaftö Munsänk väljer att lägga mina vinkunskaper på och hur mycket eller lite jag vill engagera mig i föreningen. / Catharina Ragnestål

BOHUSLÄNINGEN SKRIVER OM VINMÄSSAN

Tidningen publicerade 2013-08-25 artikeln "Provade viner från hela världen" – här kommer ett utdrag:

"Besökarna kunde prova inte mindre än 55 viner från hela världen i olika prisklasser. Temat på mässan var givetvis vin och hav.

– Målet med vår verksamhet är att besökarna ska lära sig mer om vin och också ha lite trevligt, säger Magnus Gustafsson, aktiv medlem i Skaftö Munskänkar.

Enligt Lars Björnelid, också aktiv i föreningen, kommer de viner som man kunde prova från hela världen. I mässkatalogen finns det exempelvis viner från norra Atlantens kustnära vindistrikt, Medelhavet, Sydvästra Stilla havet och södra Atlanten.

– Det är också så att vi valt ut sju viner som passar speciellt bra till skaldjur, säger Magnus Gustafsson.

Catharina Ragnestål: Det jag kan säga är att medlemmarna i föreningen är mycket aktiva och hittar på många saker. Denna mässa är också ett sätt för föreningen att profilera sig. Ett syfte med mässan är att besökarna ska upptäcka nya viner."

Magnus Gustafson,
Lars Björnelid och
Agneta Göteson

Vi blev åretruntboende i Grundsund 2006 och året därpå medlemmar i Skaftösektionen. Då hade vi varit medlemmar i Trollhättan sedan 1994. Vi såg många skillnader mellan sektionerna – sektionens ålder, medlemsantalet, antal medlemsår och kursverksamheten som inte hade kommit igång. En annan stor skillnad var medlemmarnas engagemang för att skapa bra och intressanta provningar, genom de olika grupperna i Skaftösektionen. Vi var vana från Trollhättan att styrelsen skötte detta. Som nyinflyttad var det bra sätt att komma in i samhället.

Utbildningsverksamheten. Jag kommer ihåg när Eva Morén frågade hur vi skulle få fart på utbildningen i sektionen, med tillägget ”det viktigaste med sektionen är det sociala, tycker många”. Mitt svar blev: ingen skall få mig att tro det blir mindre socialt med lite kunskap. Sedan rullade kurserna igång, och där fanns det både kunskap och social närvaro.

Mitt trevligaste minne är när vi startade upp mousserandekursen. Helt plötsligt var varannan torsdag en festkväll. Vi provade som regel 6 olika mousserande per tillfälle. Referensvinet vid varje tillfälle var Bonnaire som blev mycket populärt och under en period listat som ordinarie sortiment på Torp. Just mousserande och framförallt champagne har alltid legat Skaftösektionen varmt om hjärtat.

2015-2016 flyttade vi tillbaka till Trollhättan och sektionen där. Jag besökte sektionen nyligen och vi pratade om Munkskänkarnas problem och möjligheter i framtiden. Vinintresset har väl aldrig varit större än vad det är nu. Det är ju en viktig del av vår möjlighet till överlevnad. Det som var lite oroande var den höga medelåldern i sektionerna runt om i landet. Vi liksom många andra föreningar och sammanslutningar har svårt att locka yngre till oss. Det ser jag som den stora utmaningen i framtiden. / Magnus Gustafsson

ÅSA BJÖRNELD (ORDFÖRANDE ÅREN 2015–2020) BERÄTTAR

Åsa Björnell intervjuades i Skaftö Posten (bild nästa sida) sommaren 2016 och berättade där vad som är unikt med Skaftö Munskänkar:

Dels har vår sektion många medlemmar per capita, dels är medlemmarna uppdelade på arbetsgrupper som är helt självgående. Demokratiskt, med större rättvisa vilket också skapar bättre sammanhållning mellan medlemmarna. När det gäller utbildning ligger Skaftö mycket långt framme med den största andelen i Sverige utbildade på 1- och 2-betygsnivå.

I medlemstidningen Munskänkarna 2018 nr 2 beskriver Åsa hur det är att vara Munskänk på Skaftö.
På bilden: Jan Lundgren, Kenneth Jonsson, Agneta Colliander och Ingrid Fäldt.

Åsas tankar:

20 år av Skaftö Munskänkar! Låter lång tid, men nu är det lika med sant!
20 år av engagemang, samhörighet, vinkunskap, utbildningar med mera.

För min del är det med stor värme, som jag tänker tillbaka, att både få vara med om egen utveckling och tillsammans få vara med och forma vår sektion.

Det finns ett fast skelett att bygga på, som har givit oss tillit till både varandra och vårt Skaftö Munskänkar.

Jag uppskattar också att ön har krympt med hjälp av alla kontakter som har skapats. Vi har kunnat hjälpa till med inslussning av nyinflyttade till ön, som via medlemskap hittar nya kontakter genom både kurser och vinprovningar.

Vi har mycket i bagaget, som säkert ger oss många fler år av vinkunskap och samvaro! / Åsa Björnell

VÅRENS VINSKOLE-AVSLUTNING skedde i Evensås gamla skola. Det var också här som Skaftös munsänkare startade för 13 år sedan. Kvällens arrangörer var Boedeaus-gruppen:
Bakre rad: Sune Andreasson, Eva Thorén, Per Schwartzman, Ann-Marie Wahlström, Gunilla Olovson, Bertil Thorén, Birgitta Andreasson, Åsa Björnell (ordförande Munsänkarna Skaftö), Elisabeth Åkerman, Richard Åkerman, Ingela Björkner samt framför trappan Lars Wahlström.

BLINDPROVNINGSTÄVLING I FOLKETS HUS ÅR 2015 LYSEKILSPOSTEN FOTOGRAFERAR

Tommy Kleveros och Barbro
Antonsson häller upp
tävlingsvinerna

Claes Stjernfeldt och
Margareta Thorsson
upptäcker något

Birgitta Andreasson och Åsa Björneld
har hittat svaret

Lars Wahlström värmer vinet och
drar in doften i näsan

Thore Strömberg funderar

EVA MORÉN (UTBILDNINGANSANSVARIG ÅREN 2008–2021) BERÄTTAR

Som utbildningsansvarig i Skaftö Munsänkär under 13 år, har jag åtskilliga gånger fått representera sektionen både regionalt och även delta i de centrala utbildningsseminarierna i Stockholm. Där förstod jag att utbildning var en viktig sak för Munsänkärarna. Skaftösektionen fick mycket beröm för alla genomförda kurser och avlagda betyg. Bland de bästa i landet. Hoppas jag framfört detta till alla kursdeltagarna för det är ju deras förtjänst.

Men det började inte så bra. På en vinprovning 2008 hade vår dåvarande ordförande Lars Hansson bestämt, att "Eva Morén passade nog bra som utbildningsansvarig" och att han anmält mig till ett utbildningsseminarium i Stockholm. Jag for dit och träffade där Munsänkär från hela landet. Man pratade om 1-betyg, druvbetyg och 2-betyg, och om detta visste jag inget. Ville helst bara sjunka genom golvet med min okunskap.

Väl hemkommen tog jag tag i detta med hur viktigt det var med utbildning och fick ett stort stöd av en av våra medlemmar Catarina Bovik. Tillsammans tog vi fram en plan för olika kurser, och med Catarina som kursledare genomförde vi kurser upp till 2-betygsnivå.

Vinutbildning hemma hos
Eva Moréns kök 2010

När Catarina Bovik lämnade sektionen fortsatta Åsa Björneld och jag. Det har alltid varit väldigt inspirerande att tillsammans med Åsa genomföra olika utbildningar. Vi har kämpat med sticklingar, ympningar och vinlöss efter bästa förmåga. Tack Åsa!

Och ett stort TACK till Lars Björneld för dina Mousserandekurser och ett stort TACK till Catharina Ragnestål och Jan Lundgren för era Vin- & Matkurser.

Avslutar nu med att jag vid min senaste vinskördarresa till Uruguay äntligen själv fått kolla tannatdruvans sockerhalt i en refraktometer och sett druvornas behandling i en egreppoir. / Eva Morén

Brygghusets Andreas Kléen Sundberg tilldelas utmärkelsen Munsänkarnas vinkrog av Eva Morén och Åsa Björneld.

Bild från LYSEKILSPOSTEN den 8 februari 2016.

BRITT-LOUISE KILBO (ORDFÖRANDE ÅREN 2020–2022) BERÄTTAR

Att ta över ordförandeskapet efter Åsa Björneld kändes som en ren fröjd! Provningarna löpte på, välbesökta och intressanta. Bara att fortsätta där hon lämnat, trodde jag! Visst hade vi hört talas om ett märkligt virus från Kina, men inte kunde någon ana hur märkligt detta virus var. Endast en månad efter vårt årsmöte, 5 februari 2020, stängde Sverige och stora delar av omvärlden. Det var inte längre tillåtet att träffas fler än åtta personer och då endast utomhus på stort avstånd. Provningen som var planerad till slutet av mars fick ställas in tillsammans med övriga planerade. Alla minns säkert. Det var som om en stor våt filt lagts över oss.

Vid ett sammankallandemöte ville vi i styrelsen undersöka om det bland medlemmarna fanns någon som var duktig på och intresserad av att hjälpa till att genomföra digitala provningar, men vi lyckades inte hitta någon, så vi fick inte till det. Tiden gick och vi följde Folkhälsomyndighetens rekommendationer efter bästa förmåga.

I december 2021 började det ljusna lite och vi vågade bjuda in till provning. Fler än sextio personer anmälde sig! Alla såg fram emot att kunna träffas igen och provningen blev väldigt uppskattad. Man trodde/hoppades nu att pandemin var över, men inte! Redan vid jultid annonserade Folkhälsomyndigheten att man i början av januari skulle komma med nya restriktioner. Det som nu gällde var nedstängning till slutet av mars. Årsmötet som hade flyttats från början av februari 2022 kunde genomföras den 19 mars.

För mig blev det nu tydligt att Skaftö Munsänkär behövde en ny och stark kraft att göra en riktig omstart.

Min ordförandeperiod blev naturligtvis inte alls som jag hade tänkt. Men det är underordnat, viktigast är att pandemin är borta och att provningar och kurser är igång igen! / Britt-Loise Kilbo

LARS WAHLSTRÖM (ORDFÖRANDE ÅREN 2022-) BERÄTTAR

Jag är fritidsboende på ön sedan 1983. Mitt medlemskap i Munsänkarna började 1989 i Skåne. Jag fortsatte därefter i Göteborg med lyxen att även ha tillgång till vin- och matkunskap vid universitetet. Under Skaftösektionens vinmessa 2013 fascinerades jag av välkommandet och gemenskapen som vinpresentatörerna utstrålade. Därför bytte jag medlemskap till Skaftösektionen.

Som ny ordförande för Skaftösektionen ville jag göra Munsänkarna intressantare eftersom medlemsantalet hade fortsatt sjunka efter pandemin.

Vid mitt första möte med gruppernas sammankallande diskuterade vi orsaker till bortfallet. Det framkom då att flera personer hade flyttat, att andra kände kanske en mättnad, att utbildningarna inte var utmanande samt att man hittat nya vänner genom medlemskapet och skapat privata sällskap för mat & vin...

Införande av nya idéer vann förståelse hos grupperna vilket resulterat i bättre information och vad jag upplever högre kvalitet i vinprovningarna. Genom personliga insatser lyckas grupperna göra provningar med god ekonomi.

Användning av föreningens IT-system ökar successivt och ger sektionen större nytta.

Styrelsen under mitt första år blev reducerad av hälsoskäl. Intresset för formella kurser var mycket begränsat. En studiecirkel i druvkunskap hölls, och en formell kurs i sherry. Gruppernas vinprovningar återupptogs efter pandemin.

2023 har vi stärkt styrelsen för att ta oss an nya utmaningar! / Lars Wahlström

UTMANINGAR FÖR MUNSKÄNKARNA SKAFTÖ

Vinintresset är ju stort i landet. Föreningen Munsänkarna är nu 65 år och har 29000 medlemmar. Oroande är dock medlemmarnas höga medelålder. Vi måste locka till oss yngre personer.

Representanter från andra sektioner betraktar oss med beundran för "Skaftöandan", beskriven av berättare ovan. Detta kännetecken vill vi behålla.

Skaftösektionen har dock tappat i antal medlemmar. Vi bedömer att vinintresset – inte minst i kombination med mat – i sig är stort på Skaftö. Flera privata konstellationer med mat och vin i kombination har bildats tack vare Munsänkarna. Vi vill ändå locka tillbaka gamla medlemmar och bjuda in nya till intressanta kvalitetsprovningar och genom satsningen på ett helt nytt utbildningsprogram.

Utveckling av Munsänkarnas utbildningsprogram har tagit tid. Hösten 2023 börjar vi använda det nyutvecklade, omfattande och spännande, roliga och pedagogiskt utformade programmet som även inkluderar tips på passande maträtter! "Vinets grunder" blir den nya grundnivåkursen, "Världens vinländer" ersätter 1-betygskursen, och den gamla druvkursen blir "Druvor och vin". I modulform kommer även "Bredd- och fördjupningsnivå". Medlemmarna kan dessutom välja kursmodul efter personligt intresse.

IT-stödet har förenklats. I höst får alla medlemmar tillgång till Vin-tranet. Ambitionen är också att användningen av VinLocus skall öka (innehåller Munsänkarnas bedömningar av Systembolagsviner m.a.p. kvalitet och köpvärde). Och noterade poäng i kunskapsinhämtandet samlas enkelt för att summeras till nya certifikat.

Styrelsen vill hjälpa dig som medlem att använda IT-systemen – för bekvämlighet och till glädje.

Det är nu det händer! Välkomna till en berikande framtid med Munsänkarna på Skaftö!

/ Styrelsen för Munsänkarna Skaftösektionen, den 14 juni 2023